

Padagogisch werkplan KC De Wijngaard

juli

2021

In dit document staat beschreven hoe we veiligheid van de kinderen waarborgen. Elk jaar evalueren we het pedagogisch werkplan met elkaar en passen we het, indien nodig, aan. Het komt regelmatig terug tijdens werkoverleggen, zodat het een levend document blijft.

Leidinggevenden Onderwijs en Opvang (BSO en PSG):

- Directeur
- Teamleider jonge kind onderwijs en opvang
- Teamleider oude kind onderwijs en opvang

Inhoud

Pedagogisch werkplan 4-13 jaar	4
Hoofdstuk 1 : Praktische zaken locatie	4
BKR	4
Verdeling basisgroepen:.....	5
Openingstijden:	5
Het intakegesprek	5
BSO breng- en haaltijden	6
Binnenkomst	6
Persoonlijke verzorging	6
Individuele aandacht	6
Vrij spel en buiten spelen	7
Georganiseerde activiteiten	7
Groepsmomenten	7
Rustige momenten	7
Eten en drinken	8
Dagritme NSO, vakantie BSO en BSO tijdens studiedagen.....	8
Kindgesprekken	8
Informeel leren.....	8
Kinderparticipatie	9
Feesten en bijzondere activiteiten	9
Uitstapjes.....	9
Hier houden we ons allemaal aan	9
Hoofdstuk 2: Praktische afspraken pm	10
Gezamenlijke taken:	10
Overleggen	10
Actieve houding.....	11
Hoofdstuk 3: Het aangeboden programma	11
KiVa enquête: monitoring welbevinden	11
Hoofdstuk 4: Pedagogisch klimaat.....	12
Hoofdstuk 5: Kinderen die (extra) zorg en begeleiding nodig hebben.....	13
Hoofdstuk 6: Doorgaande lijn	14
Hoofdstuk 7: Ouders	14

Hoofdstuk 8: Beeldscherm beleid BSO	15
Evaluatie	15
Bijlage 1	17
Protocol uitstapjes.....	17

Pedagogisch werkplan 4-13 jaar

In het pedagogisch beleidsplan zijn de missie, visie en de pedagogische uitgangspunten beschreven. Het pedagogisch beleidsplan is het algemene plan voor Pit en geeft weer hoe Pit omgaat met alle facetten van de kinderopvang.

Dit pedagogisch werkplan is een praktische uitwerking van het pedagogisch beleid binnen Pit. Hierin wordt beschreven op welke wijze er dagelijks vorm en inhoud wordt gegeven aan de opvang van de kinderen en hoe de dagelijkse praktijk van de opvang eruit ziet. Dit werkplan is de leidraad van de locatie en wordt jaarlijks getoetst aan het pedagogisch beleidsplan en indien nodig aangepast aan de omstandigheden van dat moment.

Onze visie, ambitie en kernwaarden

Kinderen hebben ontwikkelrecht. Kindcentrum De Wijngaard (vanaf nu KCdW) wil zorgen voor de beste ontwikkelkansen en handelt vanuit haar Christelijke normen en waarden. Met spelen en spelend leren, leren en lerend spelen in een doorlopende ontwikkellijn, krijgen kinderen de juiste bagage om steeds nieuwe stappen in hun jonge leven te kunnen zetten en te werken aan – voor zover mogelijk - toekomstdromen.

Onze droom:

Op de Wijngaard worden kinderen uitgedaagd en zijn ze actief betrokken bij hun eigen leren, bij elkaar en bij de school. Het welbevinden van kinderen is een belangrijke peiler.

Onze collectieve ambitie:

Op De Wijngaard zijn we bewust bezig om bij kinderen een nieuwsgierige houding te stimuleren en (leren) hen zelf oplossingen te bedenken.

Onze kernwaarden staan centraal bij ons handelen:

- geborgenheid
- persoonlijke aandacht
- Samen
- Verantwoordelijkheid/zelfstandigheid

Op onze (christelijke) integrale kindcentra kan ieder kind – van peuters tot puber - zonder barrières of kunstmatige leeftijdsgrenzen worden wie hij is. Vanuit één team met één leiding, één visie en één aanpak zijn opvang, onderwijs, ontspanning, ondersteuning en opvoeding versmolten. Kinderen willen geluk, uitdaging en verbondenheid. Wij willen dit realiseren door het geven van aandacht, maatwerk en door kinderen meer eigenaar te maken van hun eigen leren en de inspraak van kinderen te vergroten. We bieden een doorlopende ontwikkellijn van 3 tot 13 jaar met activiteiten die zijn afgestemd op de behoeften van het kind, in iedere fase van zijn leven en op zijn eigen niveau. Ook leren wij hem met respect om te gaan met de medemens, samen te werken, met zorg en aandacht relaties aan te gaan en keuzes te maken vanuit eigen verantwoordelijkheid.

Wij hechten aan betrokkenheid van ouders als partners. We geven duidelijk aan wat de verwachtingen binnen de driehoek school-ouder-kind zijn en handelen daar ook naar. We staan open voor onze omgeving.

Hoofdstuk 1 : Praktische zaken locatie

BKR

We werken volgens het door de overheid vastgestelde Beroepskracht-kind ratio.

- 4-7 jarigen 1 op 10
- 4 – 13 jarigen 1 op 11

Aan de randen van de dag en tijdens de pauzes kijken wij, tijdens de vakantie BSO en de studiedagen, tijdelijk af van deze BKR, dit mag maximaal drie uur per dag zijn. De momenten waarop wij afwijken wisselen per dag, dat ligt aan het aantal kinderen en medewerkers per dag. Doorgaans is de afwijking als volgt:

- Tussen 07.00 - 08.00 uur

- Tussen 12.30 - 13.30 uur (pauzes)
- Tussen 17:00 – 18:00 uur

Echter gaan deze tijden uit van twee medewerkers op een groep. Dit is niet altijd het geval, er kan sprake zijn van drie medewerkers op een groep of juist een. Wanneer er dus een afwijking is aan het aantal van twee medewerkers dan hebben we langer de tijd nodig om pauzes te nemen. We zullen dan als volgt afwijken

- Tussen 07.00 - 08.00 uur
- Tussen 12.30 - 14.00 uur
- Tussen 17.30 - 18.00 uur

Verdeling basisgroepen:

Wij houden ons aan het BKR waarbij we een vergunning hebben voor een maximale grootte van 60 kinderen. Op het moment van schrijven kent onze opvang nog geen 60 kinderen. We werken met twee basisgroepen. Vanaf heden werken we met één basisgroep A (4-7 jaar) en één basisgroep B (4-13 jaar). In basisgroep A zitten maximaal 20 kinderen en in basisgroep B maximaal 22 kinderen.

Deze groepen hebben een eigen ruimte tijdens het eet/drink moment en hebben een eigen vaste pm als aanspreekpunt tijdens de middag. Verder geldt een open deuren beleid en kunnen de kinderen in alle, voor kinderen bestemde, ruimtes van de BSO komen.

Als de basisgroepen het aantal kinderen overschrijd, vormen we een derde basisgroep van 4-13 jaar. De flex kinderen worden alleen ingepland wanneer het aantal kinderen in een basisgroep dit toelaat.

Openingstijden:

Wij zijn vijf dagen per week geopend van 07:00 tot 18:30 uur.

VSO: 7.00 - 7.30 uur (vervroegde groep)

VSO: 7.30-8.30 uur

NSO: 14.00-18.30 uur

Vakantie BSO: 7.00/ 7.30-18.30 uur

Studiedagen: kinderen die NSO afnemen op die dag, worden vanaf 8.30 uur opgevangen. Wanneer de kinderen van zowel VSO en NSO gebruik maken mogen zij tijdens een studiedag vanzelfsprekend voorschools al gebracht worden.

Het intakegesprek

Bij de rondleiding of de aanmelding voor de opvang krijgen de ouders een formulier met belangrijke punten voor de BSO. De pm kan in connect zien wanneer een nieuw kind start. De mentor van het kind maakt een afspraak met de ouders/verzorgers voor een intakegesprek. Op deze manier wordt direct bekend gemaakt wie de mentor is en zal ook uitgelegd worden wat hij/zij zal doen. De ouders hebben het formulier met belangrijke punten dan bij zich en er wordt gevraagd of er nog vragen zijn aan de hand van dit formulier. Aan het einde van het gesprek zijn de vragen beantwoord en de onderwerpen, die nog nader besproken dienden te worden, besproken. De ouders/verzorgers tekenen dit document om aan te geven dat de informatie voor hen bekend is.

De volgende onderwerpen komen tijdens dit gesprek aan bod:

- Bijzondere activiteiten en ZwemBSO
- Opvang in de vakanties
- Basisgroepen
- Mentor
- 10-minutengesprek/gesprek rondom de verjaardag
- Rondleiding door locatie/kindcentrum indien nodig

- Vraag aan ouders of er dingen zijn opgevallen, hebben ze voldoende info gekregen, genoeg gehoord
- Vragen handtekening ouders/verzorgers
- Uitleg Konnect

Wanneer een kind nieuw op de groep is, zal zijn/haar mentor extra aandacht voor het kind hebben. Het welbevinden houden we nauw in de gaten en we stimuleren het kind zich op een juiste manier in de groep te manifesteren. In de ruimte hangen foto's van de kinderen die bij elkaar in een mentorgroep zitten met de foto van de mentor. Op die manier kunnen de kinderen ook zijn wie hun mentor is.

BSO breng- en haaltijden.

Kinderen kunnen door hun ouders gebracht worden volgens contracturen. Indien er geen bijzondere activiteiten zijn, kunnen de kinderen op willekeurige tijden gebracht en gehaald worden. Van tevoren worden ouders op de hoogte gebracht van bijzondere activiteiten, soms moeten de kinderen voor een bepaalde tijd gebracht worden en kunnen ze pas na een bepaalde tijd gehaald worden. De kinderen van de groepen 3 t/m 8 gaan zelf naar het onderwijslokaal of komen zelf naar de ruimte van de opvang. De kinderen van groep 1 t/m 2 worden door de pm gehaald en gebracht.

Ophalen kan op verschillende tijden. Wanneer een ouder zijn kind komt ophalen, ruimt het kind zijn/haar spullen op. We zijn zuinig met onze materialen en verwachten dat ook van onze kinderen. Daarom is het van belang dat ook de ouder/verzorger op dit moment het kind begeleidt bij het netjes en compleet het materiaal weer op de juiste plaats terug te zetten. Daarna meldt het kind zich af bij één van de pedagogisch medewerkers.

Tijdens het ophaalmoment neemt de pedagogisch medewerker initiatief om ouders/verzorgers een terugkoppeling te geven over het verloop van de dag of andere vragen of zaken te bespreken. We hebben oog voor ouder en kind.

De NSO sluit om 18:00 uur met een uitloop naar 18:30 uur voor noodgevallen. Het is belangrijk dat u er op tijd bent.

Binnenkomst

Bij binnenkomst melden de kinderen zich bij de pedagogisch medewerker. Na het aanmelden mogen de kinderen naar buiten mits ze toestemming hebben van hun ouders. De andere kinderen wachten en gaan onder begeleiding mee naar buiten.

Persoonlijke verzorging

Op de Wijngaard vinden we het belangrijk dat de kinderen leren dat ze zelf verantwoordelijk zijn voor het handen wassen. Wij stimuleren ze hun handen te wassen, maar controleren niet. Behalve bij de kinderen waar we van weten dat ze de verantwoordelijkheid niet aan kunnen.

Individuele aandacht

Ieder kind wordt gezien. Dit komt tot uiting door kinderen persoonlijke aandacht te geven. Dit gebeurt door te luisteren naar een kind en activiteiten aan te bieden gericht op de leeftijd en interesses van het kind.

We hebben een kalender op de bso hangen waarop de kinderen kunnen zien wie er in de betreffende maand jarig is. Als het kind het wil mag hij zijn verjaardag vieren. We zingen liedjes en hebben een cadeautje dat een vriendje mag verstoppen. Het kind mag daarna trakteren.

Als een kind afscheid neemt doen wij dit ook met de hele groep. Vaak trakteert een kind dan ook en zingen wij een afscheidslied.

De mentor van het kind plant elke 8 weken een coachingsgesprek in. De basisgroep leiding is gedurende middag het vaste gezicht en aanspreekpunt voor het kind. Door dit zo stabiel mogelijk te houden leren de pm's de kinderen goed te kennen en bieden we het kind veiligheid en structuur.

Vrij spel en buiten spelen

Op de NSO bieden we naast activiteiten ook de mogelijkheid om vrij te spelen. De kinderen worden door diverse materialen en speelgoed gestimuleerd vrij te spelen. Hierbij is het belangrijk dat ze op verschillende ontwikkelingsgebieden worden gestimuleerd. We bieden daarom materiaal aan wat hierop aansluit. Denk hierbij aan spelletjes (cognitieve ontwikkeling), teken en knutsel materiaal/construatiemateriaal (creatieve ontwikkeling), buiten speel materiaal (motorische ontwikkeling).

Tevens hebben wij een Nintendo Switch die wij inzetten voor beweeg activiteiten. Deze beweeg activiteiten vinden we aantrekkelijk om aan te bieden. We hechten echter ook veel waarde aan vrij spelen en buiten spelen. Daarom zal het aanbod met de Switch beperkt zijn en alleen op initiatief van de pm.

Na binnenkomst gaan we met elkaar naar buiten. Rond 14.00 uur spelen de kinderen ongeveer een half uur buiten. (Later in de middag is er ook nog een buiten speel moment). Bij erg slecht weer spelen we binnen. Buiten mogen de kinderen vrij spelen en kunnen ze gebruik maken van diverse buiten speel materialen.

Georganiseerde activiteiten

We werken op de NSO met thema's die ook in het onderwijsaanbod behandeld worden bij de wereldoriëntatie vakken van Samen op Aarde, waarbij activiteiten worden aangeboden in de verschillende ontwikkelingsgebieden. Er zijn activiteiten op het gebied van sport en spel, creatief, natuur & techniek, leren koken of bakken, etc.

Bij een activiteit gaat altijd een vaste pm mee. Bij een activiteit naar buiten werken we met 1pm op 8 kinderen.

Groepsmomenten

Tijdens de eet- en drinkmomenten zitten kinderen in hun eigen stamgroep. Door de verschillende basisgroepen te hanteren ontstaat er rust en structuur. Verjaardagen worden met de gehele groep gevierd.

Rustige momenten

De eet- en drinkmomenten zijn ook bedoeld om rust te creëren. Kinderen kunnen even bijkomen en rustig met elkaar praten. Op dit moment is de groep in kleinere groepjes verdeeld. Zowel bij de jongsten als de ouderen met op elke groep 1 pm. Deze momenten vinden voor de groep van 4-7 jaar vaak plaats in de kring en voor de 7-13 jaar groep aan tafel. Het is een moment om aandacht te hebben voor elkaar.

Tijdens het vrij spelen is er ook ruimte voor een rustig moment. Er is een leeshoek waar de kinderen zich terug kunnen trekken op de bank.

Eten en drinken

PIT heeft een voedselbeleid waarin staat vermeld wat de kinderen wel, soms of bij hoge uitzondering mogen eten. Er wordt rekening gehouden met allergieën, diëten en geloofsovertuiging. Verder ziet de dag er als volgt uit.

Dagritme NSO, vakantie BSO en BSO tijdens studiedagen

Basisgroep A NSO	14:00	Fruit en water drinken
	14:45 – 15:30	Naar buiten/gymzaal
	16:00	Cracker met beleg en siroop
Basisgroep B NSO	14:00	Naar buiten
	14:30	Fruit en water drinken
	15:00 -15:30	switch
	16:30	Cracker met beleg en siroop

Basisgroep A vakantie BSO of studiedagen	10:00	Fruit eten en siroop of water drinken
	12:00	Brood maaltijd met hartig (kaas en diverse vleeswaren en zoet beleg
	14:00	Fruit
	16:00	Siroop/water +koekje/cracker
Basisgroep A vakantie BSO of studiedagen	10:00	Fruit eten en siroop of water drinken
	12:00	Brood maaltijd met hartig (kaas en diverse vleeswaren_ en zoet beleg
	14:30	Fruit
	16:30	Siroop/water +koekje/cracker
Tussendoor mogen de kinderen altijd water drinken.		

Gymzaal verdeling of buiten	15:00-16:00	Basisgroep A
	16:30- 17:30	Basisgroep B

Activiteit	15:30-16:30	
------------	-------------	--

Kindgesprekken

Om te weten hoe het met het kind gaat wordt het begeleid middels kindgesprekken. Eens per 8 weken heeft de mentor een gesprek met het kind over hoe het met hem/haar gaat en coacht en stimuleert om dingen aan te pakken, te onderzoeken en sociale contacten te leggen. De pm leert het kind en coacht het kind zelf problemen op te lossen. Dit is een doel dat nog niet helemaal staat. Agnes Zandbelt en Miranda Voogt coacht de pm om dit met een goed inhoud vorm te geven.

Informeel leren

De activiteiten die georganiseerd worden hebben een aanbod waarbij de kinderen informeel leren. Ontdekkend leren en het prikkelen van de nieuwsgierigheid staat hierbij centraal. Zo kan het zijn dat een spel op tafel gelegd wordt en we de kinderen zelf laten onderzoeken wat de bedoeling is. Het knutselen gaat niet om hetzelfde eindproduct voor iedereen. We bieden het materiaal aan en de kinderen zijn vrij te maken wat ze willen met het materiaal. Op die manier stimuleren we de creativiteit.

Kinderparticipatie

We betrekken de kinderen bij het maken van het programma. Soms laten we de kinderen zelf een programma organiseren. Het bedenken van de materialen die nodig zijn, de communicatie, de boodschappen, etc. horen hier ook bij.

Een leerling van de BSO zit in de leerlingenraad. Deze vertegenwoordigt de kinderen van de NSO. De leerling die dit jaar vanuit de NSO de BSO vertegenwoordigt in de leerlingenraad is helaas van de BSO afgegaan. Bij de verkiezingen van 2021 is het van belang dat een nieuwe NSO leerling uit groep 6 zitting neemt in de leerlingenraad.

Regelmatig wordt tijdens een kindgesprek gevraagd hoe de opvang ervaren wordt, wat als positief ervaren wordt en wat van hen zou mogen worden behouden en wat verbeterd.

Kinderen helpen regelmatig bij het opstellen van het programma of maken zelf het programma (pm checkt wel). Kinderen kunnen per thema aangeven wat ze willen doen, op deze manier maken ze hun eigen thema.

Feesten en bijzondere activiteiten

De feestdagen worden niet apart gevierd op de NSO/BSO. Dit om te voorkomen dat kinderen te vaak feestjes vieren. Wel wordt er een gezellig moment gecreëerd op de groep door het vertellen wat ze in het onderwijs of thuis hebben gedaan.

Met Sinterklaas regelen we groepscadeau 's. We betrekken de kinderen bij de aanschaf van de groepscadeaus. We bespreken wat de wensen zijn en dan wordt het op de groep geïntroduceerd.

Uitstapjes

Zie protocol uitstapjes (bijlage 1)

Hier houden we ons allemaal aan

De kinderen:

- zeggen de leiding gedag.
- vragen of ze op een bepaalde plek mogen spelen
- spelen in BSO ruimten en niet in de gangen.
- lopen in de gangen en beperken hun volume.

Verder worden de KiVa kindcentrumregels gehanteerd. Zie afbeelding hiernaast.

Bij de BSO werken we met een handleiding van KiVa. Hierin staan werkvormen genoemd die regelmatig worden ingepland om met de kinderen te doen. Op deze manier werken we preventief aan het onderhouden van de onderlinge relaties en zelfontplooiing. Praktisch voorbeeld van een werkvorm is: het giraffenspel. Een kind gaat even uit de ruimte. De andere kinderen krijgen een lint die als staart wordt vastgemaakt. Het ene kind dat terugkomt gaat proberen de staarten te pakken van de 'giraffen'. De giraffen mogen niet weggrennen, maar elkaar wel helpen. Het effect is dat de groep hechter wordt en het ene kind zich steeds meer alleen voelt. Op de activiteit volgt een gesprek. Hoe voelden de kinderen in de groep zich. Hoe voelde het ene kind zich? Was het de bedoeling dat iedereen zich zo zou voelen. Wat hadden we kunnen doen, zodat

iedereen zich goed zou voelen? Heb je deze situaties ook weleens in het 'gewone' leven. Bijv in de klas. Hoe zou je dan willen dat het zou verlopen?
Ook tijdens de coachingsgesprekken met de mentor zullen de uitgangspunten van KiVa aanbod komen.

Hoofdstuk 2: Praktische afspraken pm

Taken op de groep zijn; boodschappen bestellen, thema plannen, materiaal bij thema regelen, aankleding opvang, observaties van kinderen, bijzondere activiteiten plannen, etc. De taken worden onderling verdeeld.

Individuele taken worden nooit gedaan onder opvangtijd. Dit gebeurt alleen in voorbereidingstijd of overige uren. Wanneer de kinderen bij de BSO zijn verdelen de pm's zich over de kinderen. Deze zijn altijd actief betrokken bij wat de kinderen doen.

Gezamenlijke taken:

De volgende taken worden onderling verdeeld:

- bestellen van boodschappen.
- intake gesprekken onderling verdelen.
- activiteiten op het bord noteren en iedere maandag vervangen.
- buitenschoolse activiteiten en themaplanning.
- De weekplanning een week van tevoren ophangen en loopt van maandag tot en met maandag.
- activiteitenplanning en thema's plannen.
- Voeren van een kindgesprek door de mentor eens per 8 weken.
- onderhoud materialen
- bestellen materialen
- schoonmaken speelgoed
- foto's maken en in dagboek schrijven met regelmaat
- aanvragen vakanties bijhouden
- brieven in konnect over uitstapjes, veranderingen etc.

Overleggen

- Eén keer per twee maanden vindt een werk- en teamoverleg plaats. Dit overleg wordt geïnitieerd door de teamleider oudere kind onderwijs & opvang. De agenda wordt gevuld door punten die collega's aanleveren. Tijdens dit overleg worden o.a. kinderen die in die twee maanden jarig zijn o.a. besproken en verslag van gemaakt. De notulist rouleert. De notulen worden binnen een week naar iedereen verstuurd en opgeslagen op de dataschijf.
- Elke week vindt een bordsessie plaats volgens de methode LeerKRACHT. (Dit duurt maximaal een kwartier en vindt plaats tussen 13:30 en 13:45 uur).
- Tijdens de bordsessie vindt ook een bespreking van het organisatiebord plaats.
- Pm spreken ouders wanneer ze hun kind komen ophalen. De pm zorgt ervoor dat hij/zij elke ouder regelmatig even wat langer spreekt over hoe het met het kind gaat bij de opvang en thuis. Ook vraagt de pm regelmatig of ze vinden dat het goed gaat met hun kind op de BSO, zodat daarop ingespeeld kan worden.

- In onze kindcentra wordt zowel opvang als onderwijs aangeboden door PIT. In ieder kindcentrum vindt onderlinge afstemming plaats over de pedagogische aanpak, het aanbod van activiteiten en het welbevinden van kinderen.

Actieve houding

De pm van PIT zijn nauw betrokken bij het kind. Gedurende de middag zullen zij zich verdelen over de ruimten waar kinderen spelen en zullen ze actief betrokken zijn bij wat de kinderen doen.

Hoofdstuk 3: Het aangeboden programma

Dagelijks worden door de pedagogisch medewerkers activiteiten aangeboden die wat meer begeleiding vragen en die vaak een groeps karakter dragen. Kinderen worden gestimuleerd om hieraan mee te doen.

Het zijn activiteiten die interactie bevorderen; samen spelen, samen delen, elkaars werk bewonderen, praten over een thema, samen plezier maken. Deze items staan bij onze activiteiten centraal, maar ook voor het individuele kind zullen de activiteiten de ontwikkeling stimuleren. De activiteiten die georganiseerd worden zijn afwisselend, zodat ze tegemoetkomen aan elk talent en ieders belangstelling.

Onze pm zijn getraind in het voeren van kindgesprekken. Wanneer een activiteit georganiseerd wordt zal regelmatig de ontwikkeling van de executieve functies centraal staan. Concreet voorbeeld: we gaan spel doen. Het spel is voor ons nieuw. Hoe zouden we kunnen ontdekken hoe het werkt? Of in zicht krijgen in eigen persoonlijkheden: jij verliest nu? Wat doet dit met jou? Hoe zou je hiermee om willen gaan?

Onze pm geven leiding en coachen de kinderen om stappen te maken in hun ontwikkeling, het ontwikkelen van zelfreflectie, bewust worden van keuzes die ze hebben, bij het bewust worden van keuzes die ze zouden willen maken en inzicht krijgen waarom ze die keuze wel of niet gemaakt hebben. Elke pm geeft op deze manier leiding en de mentor geeft zijn/haar kinderen extra aandacht op deze ontwikkeling. Op de Wijngaard maken we de kinderen zelfstandig en leren ze zichzelf kennen door de begeleiding die de pm biedt.

Wij bieden diverse workshops aan waarbij de kinderen hun creativiteit kunnen uiten en tevens de kleine motoriek kunnen ontwikkelen. Wij kiezen daarbij voor een verscheidenheid aan materialen en werkvormen. Daarbij stimuleren wij de kinderen om zoveel mogelijk zelf te doen en geven aanwijzingen als het niet lukt. Het gaat daarbij niet om het resultaat maar om het proces en dat benadrukken wij dan ook.

Op ons kindcentrum bieden wij ook regelmatig beweegmomenten aan. Dit kan gaan van het aanleren van een dans, het doen van een estafette of het leren van een sport. Daarbij kunnen de kinderen altijd buiten spelen met ballen en klimrekken om hun grove motoriek verder te ontwikkelen.

KiVa enquête: monitoring welbevinden

In het onderwijs werken we met KiVa. KiVa is bezig met een enquête die ook bij de opvang kan worden afgenomen. Deze is echter nog niet klaar. Het KiVa team zit hier bovenop en houdt de lijntjes kort. KiVa geeft aan dat dit snel klaar is. Dit zorgde voor een dilemma; nu iets anders aanschaffen kost investering in geld en tijd. Als we het uitstellen weten we niet voor hoelang. We hebben besloten niet iets anders aan te schaffen en de tijd te overbruggen door de coaching gesprek met de mentor

kinderen goed in te zetten op het welbevinden van het kind. Het is belangrijk dat KiVa snel met een aanbod komt.

Als het aanbod van KiVa besteld is zullen de kinderen twee keer per jaar, digitaal, de KiVa enquête invullen om een beeld te krijgen van de sociale ontwikkeling en het welbevinden van het kind.

Wij werken op de NSO ook met 'inchecken' waarbij wij met de kinderen in gesprek gaan over hun gevoel. Hierdoor komen er mooie gesprekken op gang. Kinderen herkennen zich in de emoties van de ander en kunnen aangeven hoe zij ermee omgegaan zijn. Op deze manier leren de kinderen van elkaar.

Hoofdstuk 4: Pedagogisch klimaat

Onze visie is leidend in ons dagelijks handelen en bij het realiseren van de volgende wettelijke opvoedingsdoelen:

1. bieden van emotionele en fysieke veiligheid
2. ontwikkelen van de persoonlijke competenties
3. ontwikkelen van de sociale competenties
4. eigen maken van waarden en normen en cultuur

Zie het kopje 'overleggen' voor de informatie over het afstemmen van de pedagogische aanpak tijdens onderwijs en opvang.

Ieder kind heeft een vaste mentor. Om de ontwikkeling van het kind te kunnen volgen, moet de mentor het kind echt kennen. Daarom is de mentor direct betrokken bij de opvang en ontwikkeling van het kind. De mentor is één van de pedagogisch medewerkers van de groep waarin het kind geplaatst is. Tijdens het intakegesprek van de opvang vernemen de ouders van de mentor zelf dat hij/zij de mentor van hun kind is. Een mentor in de kinderopvang is een pedagogisch medewerker met het vermogen om een kind een vertrouwensrelatie en sociaal-emotionele veiligheid te bieden.

Concreet betekent dit dat de pedagogisch medewerker ervoor zorgt dat zij extra tijd besteedt aan het kind om erachter te komen wat het kind het liefst doet en daar samen de tijd voor neemt. Dit gebeurt middels het regelmatig voeren van een kind(coach) gesprek met het kind. Deze extra inspanning levert waardevolle contactmomenten op. Hetzelfde geldt voor het contact met de ouders. Een (telefonisch) contactmoment waarbij het kind en de thuissituatie rustig besproken kunnen worden, is een langetermijninvestering. Hierdoor kan de pedagogisch medewerker beter inspelen op de behoeften van het kind. Een kind kan ook eerder contact zoeken met zijn mentor als daar behoefte aan is.

Op dit moment draaien we een pilot waarbij één pm als mentor van zijn kinderen en de leerkrachten samen met IB als een team de gesprekken met ouders voeren. De inhoud van deze gesprekken gaat over onderwijs en opvang. Hiermee bereiken we dat het team dat het kind begeleidt eenduidig kan handelen wat het kind een hoge mate van veiligheidsbeleving zal bieden. Wanneer deze pilot een succes blijkt gaan we dat uitrollen naar andere mentoren. Door een goede vertrouwensrelatie op te bouwen, voelen kinderen zich emotioneel veilig in de kinderopvang. Voor het kind maken we visueel zichtbaar wie de mentor is.

De activiteiten worden zo georganiseerd dat door de leiding gecoacht kan worden op zelfregulering, creativiteit, samenwerken met een diversiteit aan mensen, communiceren, probleemoplossend werken en kritisch denken.

De ruimtes zijn zo ingericht dat de kinderen eigen materialen kunnen pakken. Ze worden gestimuleerd om netjes met materialen om te gaan en alles ook weer netjes op te ruimen.

Regelmatig worden er activiteiten georganiseerd waar kinderen zich voor op kunnen geven. Hierbij valt te denken aan hockey training van 10 weken, voetbaltraining, gitaarles, kooklessen, etc. om tegemoet te komen aan verschillende talenten.

Activiteiten vinden regelmatig in project vorm plaats. Bijv: we gaan koken voor ouders. Hoe gaan jullie dat aanpakken? Wat heb je nodig? Hoe ga je mensen laten weten dat ze eten kunnen kopen? Hoeveel tijd hebben jullie nodig, etc? Ook tijdens deze activiteiten zullen kinderen bevraagd worden op de keuzes die ze maken, zodat het kind zichzelf beter leert kennen en ideeën en gedachten leert verwoorden.

Betreffende het verlaten van de basisgroep hebben wij de volgende afspraken opgesteld:

- Alle kinderen mogen zelfstandig naar de wc.
- Alle kinderen die toestemming hebben van hun ouders mogen zelfstandig buitenspelen.
- De 7+ kinderen mogen alleen in de gymzaal met een groepje van maximaal 10 kinderen. Daarbij komt er regelmatig een pm kijken.
- Ook mogen de oudste kinderen in een ruimte zelfstandig een typecursus doen.
- Verder mogen de oudste kinderen in een ruimte met elkaar chillen waarbij er ook regelmatig een pm komt kijken.
- Er zijn buitenspelmomenten voor alle kinderen mits het niet te hard regent. Bij erg slecht weer zal er een activiteit in de gymzaal worden georganiseerd.

We hanteren een open deuren beleid. De kinderen kunnen tussen de ruimten van de BSO heen en weer lopen. Als externen komen organiseren we deze per basisgroep. Het kan ook voorkomen dat de activiteit voor alle leeftijden geschikt is en dan mogen kinderen van alle basisgroepen intekenen. Bij een externe begeleiding gaan de pm's mee als begeleiders voor de sociaal-emotionele basis. Wanneer we zelf activiteiten organiseren kan dit ook zijn voor de hele groep of met kleine aanpassing specifiek op leeftijd. Het kan ook zijn dat we activiteiten organiseren speciaal per basisgroep.

Tijdens de NSO hebben we geen activiteiten met meer dan 30 kinderen. Hooguit met 22 kinderen aangezien we de totale groep gesplitst hebben in twee basisgroepen. Waarvan één met maximaal 20 kinderen en één met maximaal 22 kinderen. Mocht er bij wijze van uitzondering toch een activiteit georganiseerd worden waaraan meer dan 30 kinderen kunnen meedoen, gaan de vast pm's met de kinderen mee. De ruimte dient dan groot genoeg te zijn om ook genoeg bewegingsruimte te hebben. Met uitstapjes tijdens de BSO kan dit wel voorkomen. Dan is de BKR vanuit PIT 1 op 8 kinderen en gaan er dus 4 pm mee op een uitje. Daarbij wordt gestreefd naar zoveel mogelijk bekende gezichten waarbij tenminste 1.

We benaderen onze kinderen vanuit een positieve benadering. We stellen ook grenzen waardoor ze zich emotioneel veilig voelen. Wanneer een kind grensoverschrijdend gedrag laat zien wordt deze even apart gezet om rust te hebben om de situatie te overzien. Daarna zal de pm een coachend gesprek met dit kind voeren. Wat is er gebeurd? Hoe komt het dat dit is gebeurd? Wat had je gewild dat zou zijn gebeurd? Wat was er dan nodig geweest. Wanneer een kind ernstig grensoverschrijdend gedrag laat zien dat het al eerder heeft laten zien, krijgt het een waarschuwing middels een gele kaart. Bij twee gele kaarten gaan we ouders uitnodigen voor een gesprek.

Hoofdstuk 5: Kinderen die (extra) zorg en begeleiding nodig hebben

Omdat BSO-kinderen op school de hele dag al bezig zijn met ontwikkeling, ligt het accent tijdens de BSO op het welbevinden. De mentor viert het gesprek met zijn/haar kinderen (richtlijn hierbij is eens in de 8 weken) waarbij de focus ligt op zelfreflectie en ontwikkeling. Eventuele zorg bespreken we met de ouders. We stellen ons actief op in het signaleren en opheffen van factoren die het kind kunnen belemmeren. Route bij signalen in de groep/ondersteuningsvragen:

Stap 1 (in de groep door pm): Pedagogisch medewerker (pm) observeert en signaleert in de groep of de ouders hebben thuis ondersteuningsvragen .

Stap 2 (in de groep door pm): PM gaat in gesprek met leerkracht(en) van het kind. Hoe wordt het daar ervaren? Zijn er interventies die in onderwijs ingezet worden en doorgetrokken kunnen worden naar opvang, etc.

Stap 3 (in de groep door pm): Collegiale consultatie. Samen met collega's (onderwijs & opvang), ouders, IB een handelingsadvies maken en uitvoeren. Teamleider onderwijs & opvang informeren over betreffende leerling. Ook hebben wij de mogelijkheid om de kind coach in te zetten, deze is aangesteld binnen PIT. De pedagogisch medewerkers weten hoe zij deze kunnen bereiken. Blijft de ondersteuningsvraag bestaan?

Stap 4 (in de groep door pm): Raadpleeg, na overleg met IB en samen met, met toestemming van ouders, het jeugdteam. Bespreek samen met CJG en ouders een handelingsadvies en voer dit uit. Blijft de ondersteuningsvraag bestaan?

Raadpleeg, met toestemming van ouders, het jeugdteam over het vervolg.

Stap 5 (nazorg en evaluatie door professional): Evaluatie van geboden adviezen, nazorg voor kind/ouders en signalering eventuele knelpunten ten behoeve van adviezen van het CJG.

Een aantal onderwerpen die hier mee te maken kunnen hebben zoals:

- meldcode kindermishandeling en huiselijk geweld
- medische handelingen
- zieke kinderen
- veranderingen in het gezin (bv. scheiding)

Deze zijn te vinden in konnect mijn vestiging / PIT algemeen.

Hoofdstuk 6: Doorgaande lijn

Leerkrachten en pm delen informatie met betrekking tot een kind. Ze voeren overleg over pedagogische aanpakken. Bij een leerling met zorg wordt de IB bij het gesprek betrokken. We hebben een IB voor kinderen van 2,5 jaar tot 8 jaar en één van 8 jaar tot 13 jaar.

Opvang sluit met thema's aan bij de projecten van Samen op Aarde in Onderwijs.

Hoofdstuk 7: Ouders

Via Konnect worden er berichtjes gestuurd over activiteiten en thema's waaraan gewerkt wordt. Via Konnect worden ook regelmatig foto's door de pm naar ouders van een kind gestuurd. Op die manier kunnen ouders een idee krijgen van wat er allemaal op de BSO gebeurt.

Op het planbord in de groep is zichtbaar welke vaste pm-ers aanwezig zijn en hoe de verdeling van de basisgroepen is. Kinderen en ouders zijn op de hoogte welke pm bij de basisgroepen horen. Wanneer kinderen wisselen van basisgroep, dan tekenen ouders van tevoren het formulier.

Bij ophaal momenten bespreken de pedagogisch medewerkers op de groep met de ouders/verzorgers hoe de dag is verlopen. Als er bijzonderheden zijn, bespreken we dat ook. Bij ontwikkelingen die niet gaan zoals gewenst maken we een afspraak met de ouders/verzorgers om dit te bespreken. Er wordt dan een plan van aanpak opgesteld, ouders hebben hier inspraak in.

Elk jaar in januari worden de ouders uitgenodigd voor een 10 minuten gesprek. De pm houden dit gesprek aan de hand van het observatieschema dat via Pit gedeeld is.

In de KC-raad zitten twee ouders die ook de BSO kunnen vertegenwoordigen. Helaas heeft één van deze twee ouders de kinderen van de BSO gehaald en hebben we nog geen tweede ouder kunnen aantrekken. Daardoor is er momenteel maar één ouder die de opvang vertegenwoordigt. Op de website doen we continu een oproep om aan te melden voor de KC-raad. Ook vragen de pm's tijdens een kennismaking of ouders belangstelling hebben om in de KC-raad zitting te nemen.

Ouderparticipatie hebben we vormgegeven middels een jaarlijkse klankbordavond. Hiervoor worden ouders van opvang en ouders uitgenodigd en vragen we naar input voor de opvang. Afgelopen jaar is dit vanwege de lockdowns en de maatregelen rond corona niet doorgegaan.

Hoofdstuk 8: Beeldscherm beleid BSO

Binnen de kinderopvang zijn er meerdere mogelijkheden om met beeldschermen te werken.

Wij zien de beeldschermen als educatief/ontspannend middel om bepaalde doelen te verwezenlijken.

Hieronder een overzicht per mogelijkheid:

Tablets/laptops/ipads: worden ingezet bij activiteiten of voor het individu voor spel of om onderwistaken te maken zoals huiswerk of typecursus. Deze dienen een educatief belang. Zo kunnen er workshops programmeren op gegeven worden of kunnen de kinderen ze gebruiken om werkstukken te maken. Het kan tevens dienen als naslagwerk. De tijd is beperkt tot maximaal 30 minuten per dag. Kinderen mogen de laptop uit de kar boven pakken. Een pm heeft toezicht op het weer goed terug aansluiten in de kar. Mits, in overleg met leerkracht, voor schooldoeleinden nodig dan langer. Er is een continuerend toezicht op de tijd.

Nintendo switch en het digibord: deze wordt binnen de kinderopvang gebruikt voor gamen. Gamen is namelijk bewezen effectief om analytisch en strategisch denken te stimuleren. Daarnaast is het van belang om de visie van het kindcentrum, op het gebied van bewegen, uit te zetten. Hiervoor maken wij gebruik van de Nintendo Switch. Het is van belang dat, als kinderen spelen, ze dit samen kunnen doen en het liefst met beweging. Hier geldt een maximale tijd van 30 minuten voor.

Als een kind een keuze heeft gemaakt en de tijd erop zit, kan het niet meer een digitale activiteit op een andere devies kiezen.

Evaluatie

Door te ervaren zien wij of alle regels, plan van aanpak, ruimtes, etc. nog allemaal recent zijn. Lopen wij tegen bepaalde zaken aan bespreken we dat met elkaar en passen we het aan of veranderen we het waar nodig is. Tijdens het werkoverleg worden bovenstaande punten, besproken en geëvalueerd.

Afspraken worden gehanteerd. Het team van de Wijngaard is een professioneel team en spreekt elkaar, zonder het eerst met derden te hebben besproken, aan op dingen die anders gaan dan afgesproken of verbeterd kunnen worden. Dit wordt bijvoorbeeld gedaan door een gedeelte van de LeerKRACHT methode te hanteren: 'Ik zie jou dit en dat doen.' 'Het effect op mij is zus en zo' of 'de afspraak is dit en dat'. Om vervolgens de vraag te stellen: 'Hoe komt het dat je hiervoor hebt gekozen?' Het aangaan van dit gesprek is een positief teken. Wanneer je het gesprek niet aangaat, kan het het effect hebben dat de ander het gevoel krijgt er niet toe te doen of creëren we een oppervlakkig team creëren.

Bijlage 1

Protocol uitstapjes

Versie oktober 2018 Buitenschoolse opvang beperkt zich niet uitsluitend tot de opvang in het gebouw. De omgeving en de buurt maken een wezenlijk onderdeel uit van de Buitenschoolse opvang. Het maken van uitstapjes, het zich buiten de poort begeven, hoort in deze visie vanzelfsprekend tot het terrein van de BSO. Aangezien uitstapjes maken ook een zeker risico met zich meebrengt; zijn voorwaarden opgesteld waaraan diverse uitstapjes moeten voldoen.

Speciale aandacht verdient het informeren en toestemming verkrijgen van ouders en het samen met maken van individuele afspraken met het kind, ouder en pedagogisch medewerker.

Ouders die hun kind aan ons toevertrouwen, moeten erop kunnen vertrouwen dat uitstapjes op een goede, verantwoorde manier plaats vinden.

Dit protocol betreft de " uitstapjes" voor kinderen van 4 tot 12 jaar, die gebruik maken van de BSO.

Uitgangspunten

- het maken van uitstapjes maakt onderdeel uit van de BSO, vooral in de vakanties;
- minimaal één van de pedagogisch medewerkers die de uitstapjes uitvoeren, kent de kinderen en is zich tevens bewust van de risico's die ze loopt met het betreffende uitstapje;
- pedagogisch medewerkers zijn zich bewust van de verantwoordelijkheid die ze dragen voor andermans kinderen en zorgen daardoor dat de veiligheid van de kinderen gewaarborgd is;
- de pedagogisch medewerkers die de uitstapjes uitvoeren zijn zich tevens bewust van de risico's van het betreffende uitstapje.

Binnen de BSO kennen we de volgende uitstapjes:

1. Spontane uitstapje

Onder spontane uitstapje verstaan we bijvoorbeeld naar de speeltuin gaan of de kinderboerderij in de buurt bezoeken. Als er niemand op locatie blijft, moet er een briefje worden opgehangen waarop staat waar de groep naar toe is, hoe laat ze weer terug zijn en eventueel het mobiele telefoonnummer van de BSO.

2.

Georganiseerde uitstapjes met auto of ander vervoermiddel

Uitstapjes die plaats vinden naar bijvoorbeeld pretpark, dierentuin of museum.

- PIT wijzigt bij grote uitstapjes de BKR (beroepskrachten-kind-ratio) van 1 pm'er op 11 kinderen naar 1 pm'er op 8 kinderen in verband met de veiligheid.
- Bij een uitstapje waar water is (bv. Speeldernis) is een extra pm'er nodig.
- Algemeen geldt dat er altijd een vaste pm'er meegaat met een uitje; de vaste pm'er bepaalt aan de hand van de grootte en samenstelling van de groep of zij met een invaller de uitstap kan maken.
- Er worden alleen uitstapjes gemaakt waarbij, als er water is, er alleen laag speelwater aanwezig is. Richtlijn: niet hoger dan 15 cm.

Voor beide soorten uitstapjes gelden een aantal voorwaarden:

- betreffende ouders (van kinderen die, die dag naar de BSO komen) worden op de hoogte gesteld via Konnekt (eventueel met een link naar Doenkids); als een pm'er spontaan alleen met kinderen op stap gaat, laat ze een bericht achter in Konnekt.
- De ouder(s) is/zijn zelf verantwoordelijk voor het op tijd brengen van hun kind(eren). Wij vertrekken op de aangegeven tijd en wachten of bellen niet;
- De kinderen hebben polsbandjes met telefoonnummer waarop leiding te bereiken is. Ook hebben de kinderen een hesje aan (bij warm weer lastig);

- Een van de pedagogisch medewerkers beheert de kas of, in het geval van een kindcentrum, de pinpas. Aan deze persoon wordt het geld gegeven van het uitstapje, deze betaalt de entree bij het park en houdt de kas bij;
- Als er bij het uitstapje geen eten zit zorgt de pedagogisch medewerker voor broodjes, drinken en een extraatje. Er wordt rekening gehouden met kinderen die allergieën hebben. Zit er wel eten bij het uitstapje gaat er toch nog iets extra's mee aan drinken en eten. De kinderen nemen zelf een rugzak mee;
- Afhankelijk van de groep en de locatie heeft iedere pedagogisch medewerker een vast groepje van kinderen onder haar/zijn hoede. De groepjes zijn van tevoren gemaakt;
- Kindgegevens (adressen, medische gegevens en andere bijzonderheden) van de kinderen gaan mee; er gaat een i-pad mee want in Konnekt staan alle gegevens en zijn alleen met een internetverbinding op te halen. Via een hotspotverbinding met een smartphone van een medewerker er Konnekt zijn de kindgegevens altijd zichtbaar.
- Medische gegevens en andere bijzonderheden zijn bij de pm'ers bekend en zij handelen daarnaar.

Voorbeeld: een kind heeft antibiotica nodig; pm'ers nemen de antibiotica mee in een koeltasje en zetten in hun telefoon een wekker op de tijdstippen dat de antibiotica verstrekt moet worden.

- Een tasje met pleisters, pincet, tekenpen, wespenuignap, arniflor, nestocil en zonnebrand wordt meegenomen;
- Iedereen is op tijd terug bij de verzamelplaats voor vertrek. De kinderen hebben dan nog tijd om te plassen;
- Kinderen mogen geen snoep meenemen. Als zij het wel meenemen blijft het in de tas
- Er gaat een koelboxrolley (wanneer beschikbaar) mee waarin naast drank en eten ook het EHBO-tasje, reservekleding, washandjes en lege plastic zakken opgeborgen worden

Vervoer

BSO-kinderen die met taxi's of touringcars vervoerd worden, zitten nooit op een zitverhoger (behalve voorin de taxi als de kinderen kleiner zijn dan 1.35m=gemiddeld ongeveer 8 jaar).

Het vervoeren van kinderen in personenauto's dient aan de volgende voorwaarden te voldoen.

- Voor alle kinderen is de autogordel verplicht
- Afhankelijk van het aantal autogordels, mogen er kinderen vervoerd worden, met dien verstande dat van 1 gordel slechts 1 kind gebruik mag maken.
- Een zitverhoger is verplicht voor kinderen kleiner dan 1,35 meter
- Iedere auto heeft een schade-inzittende verzekering.

Maakt een pm gebruik van de eigen auto, dan kunnen de kilometers gedeclareerd worden bij de leidinggevende.